Wniosek internetowy - ogólny do RPO

Wnioskodawca:

Data wysyłki: 2026-11-18 13:53:07

Imię i nazwisko: [redacted]

Organizacja:

Dane adresowe:

Ulica:

Numer domu: [redacted]

Numer mieszkania:

Kod pocztowy:

Miejscowość: [redacted]

Poczta:

Kraj: Polska

W jaki sposób chcesz otrzymać informację od Rzecznika Praw Obywatelskich?

Wybrany kanał: **adres e-mail**

Wszystkie dane kontaktowe:

Adres do e-Doręczeń:

Adres ePUAP:

Adres e-mail: [redacted]

Numer telefonu:

Załączniki:

Brak załączników

Rejestracja:

data wpływu: 2026-11-18 14:03:14

przyjęte przez: Justyna Jarosiuk

Treści wniosku:

PETYCJA

W sprawie podjęcia inicjatywy legislacyjnej i zmiany przepisów dotyczących kodów ograniczeń medycznych (w szczególności kodów z grupy 02 oraz krajowego kodu 101) w prawie jazdy oraz zniesienia obowiązku odpłatnej wymiany dokumentu w przypadkach zmian lub braku skuteczności protez słuchu.

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, wnoszę o podjęcie działań legislacyjnych oraz wydanie wytycznych zmierzających do naprawy rażących nierówności i absurdów prawnych związanych z wpisywaniem i egzekwowaniem

kodów ograniczeń słuchu (02.01, 02.02, 101) w prawie jazdy kategorii B.
UZASADNIENIE

Obecny stan prawny i praktyka orzecznicza w zakresie badań medycyny transportu kierowców zawierają głębokie absurdy oraz prowadzą do nierównego traktowania obywateli o identycznym lub nawet lepszym stopniu słyszenia.

Paradoks i absurdalna odwrócona logika przepisów:
Osoba całkowicie głucha od urodzenia otrzymuje w Polsce prawo jazdy kategorii B bez żadnych kodów ograniczających w rubryce 12, ponieważ system słusznie zakłada, że radzi sobie na drodze za pomocą wzroku. Natomiast osoba słabosłysząca – niezależnie od tego, czy jest słabosłysząca od urodzenia, czy ubytek ten pojawił się w dzieciństwie (np. w wyniku choroby), czy też z wiekiem – ma obiektywną i niezaprzeczalną przewagę nad osobą głuchą, ponieważ nawet całkowicie bez aparatu słyszy cokolwiek z otoczenia (głośniejsze dźwięki, klaksony, sygnały ostrzegawcze). Pomimo posiadania tej naturalnej przewagi nad osobami głuchymi, jeśli korzysta lub kiedykolwiek korzystała z aparatów, otrzymuje restrykcyjny kod (np. 02.02). Stawia to osobę słabosłyszącą w skrajnie gorszej sytuacji prawnej i czyni ją zakładnikiem kar za brak protezy, podczas gdy osoba całkowicie głucha – słysząca obiektywnie mniej lub wcale – nie ma żadnych takich ograniczeń. Logika systemu w tym zakresie jest całkowicie odwrócona i niesprawiedliwa.

Brak logiki w traktowaniu aparatów jako sankcji, a nie wsparcia:
Aparat słuchowy jest protezą poprawiającą komfort życia, a nie urządzeniem zapewniającym 100% naturalnego słyszenia. Choć w wielu sytuacjach aparat stanowi pomoc i poprawia słyszalność względem braku jego stosowania, to generowane przez niego sztuczne brzmienie, szumy czy zniekształcenia dźwięku oznaczają, że jest to narzędzie o charakterze czysto pomocniczym. Traktowanie go przez polskie prawo jako bezwzględnego nakazu pod groźbą kary sprawia, że kierowca, który zdejmie aparat lub w danej chwili z niego nie skorzysta, staje się w świetle prawa osobą łamiącą ograniczenia zdrowotne – mimo że wciąż ma lepsze warunki słuchowe niż osoba głucha bez kodów.

Absurd pogłębiania się niedosłuchu z wiekiem, fikcja egzekwowania przepisu oraz uprzedzenia organów kontroli:
Zjawiskiem naturalnym jest pogarszanie się słuchu wraz z wiekiem. Osoba słysząca w młodości, która na starość traci słuch lub całkowicie głuchnie, niejednokrotnie posługuje się prawem jazdy wydanym bez żadnych kodów. Tymczasem u osoby słabosłyszącej od urodzenia lub dzieciństwa naturalne starzenie się organizmu prowadzi z czasem do głębokiej utraty słuchu, na etapie której aparat słuchowy całkowicie przestaje spełniać swoją funkcję. Mimo to, z powodu figurującego w dokumencie kodu 02.02, kierowca taki jest zmuszany przez prawo do zakładania obu aparatów na czas jazdy wyłącznie dla spełnienia wymogu formalnego (nawet jeśli aparaty nie przynoszą już żadnego efektu akustycznego).
Prowadzi to do sytuacji, w której organy kontroli ruchu drogowego (Policja), kierując się stereotypami i uprzedzeniami co do rzekomej „pełnej sprawności" gwarantowanej przez aparat, bezprawnie traktują osobę niedosłyszącą podejrzliwie lub sankcjonują brak fizycznej obecności protezy, której skuteczność dawno wygasła. W tym samym czasie osoby całkowicie głuche od urodzenia prowadzą pojazdy bez żadnych tego typu wymogów i uprzedzeń ze strony służb.

Brak automatyzacji i koszty ponoszone przez obywateli:
W przypadku, gdy aparaty stają się nieskuteczne lub pacjent funkcjonuje bez nich w sposób naturalny dla swojego stanu zdrowia, zdjęcie kodu 02.02 lub martwego kodu krajowego 101 wymaga ponownego przechodzenia kosztownych badań lekarskich oraz opłacenia wymiany dokumentu prawa jazdy

(„plastiku”). Państwo nie przewiduje automatycznego wygaszania takich wpisów ani traktowania ich jako informacyjnych, co generuje niepotrzebne koszty.

W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM WNOSZĘ O:

Wprowadzenie zmian w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie badań lekarskich kierowców oraz Ministra Infrastruktury w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania, tak aby kody dotyczące korekty słuchu (grupa 02) przy prawie jazdy kategorii B miały charakter fakultatywny/informacyjny, a nie obligatoryjny obwarowany sankcjami karnymi – bądź całkowite odstąpienie od nakładania takich kodów na kierowców, którzy posiadają naturalną przewagę słuchową nad osobami całkowicie głuchymi lub co najmniej takie same predyspozycje.

Wydanie wytycznych dla organów kontroli ruchu drogowego (Policji), uznających brak stosowania aparatów słuchowych przez kierowców kat. B za okoliczność niemającą wpływu na legalność uprawnień (z uwagi na fakt, że osoby całkowicie głuche posiadają uprawnienia bez żadnych ograniczeń) oraz edukację funkcjonariuszy w zakresie faktycznej specyfiki niedosłuchu.

Zwolnienie obywateli z kosztów oraz obowiązku fizycznej wymiany dokumentu prawa jazdy w sytuacjach, gdy wnioskują wyłącznie o wykreślenie zbędnych kodów ograniczeń (w szczególności kodów z grupy 02 oraz dawnych kodów krajowych, takich jak 101) – lub pozostawienie im charakteru fakultatywnego/informacyjnego, a nie obligatoryjnego obwarowanego sankcjami karnymi.

Petycję składam nie tylko w imieniu własnym, lecz również w interesie publicznym wszystkich osób słabosłyszących w Polsce, które zmagają się z tym samym systemowym wykluczeniem i dyskryminacją.

Z poważaniem

[redacted]

koniec treści